آرمان ملی
armanmeli.ir
سال پنجم
شماره ۱۵۰۸
یکشنبه
۱۴۰۱•۱۲•۱۴
۱۲ شعبان ۱۴۴۴/ ۰۵ مارس ۲۰۲۳

اخبار

دستور مهم ارزی رئیس جمهور

در شـرایطی که برخی گزارش‌ها حاکی از آن بود که بانک مرکزی، نرخ **ETS** که بـه عنوان نرخ پایه محاسـبه حقوق گمرکی در نظر گرفته شده را افزایش داده، وزیر اقتصاد اعلام کرد که رئیس جمهور دستور دادند این نرخ افزایش پیدا نکند و نرخ‌ها به زودی به نرخ ۲۸ هزار ۵۰۰ بر می‌گردد این درحالی است که بازار کالاهای اساسی این روزها به دلیل افزایش نرخ ارز دستخوش نوسان قیمتی شده، جدیدترین خبرها حاکی از افزایش محاسـبه حقوق گمرکی بود. در این حالت، ارزش کالای وارداتی برای محاسبه حقوق ورودی افزایش ناگهانی را تجربه می‌کرد. کارشناسان اعتقاد دارند که افزایش تصاعدی قیمت تمام‌شده کالاهای وارداتی، موجب افزایش سطح عمومی قیمت‌ها و دامن زدن به تورم و در نهایت این تورم دوباره موجب افزایش نرخ دلار در بازار آزاد می‌شود و این چرخه مدام تکرار خواهد شـد که بنا به باور آنها، در صـورت افزایش نرخ پایه محاسبه حقوق گمرکی، تورم بسیاری به مصرف‌کننده نهایی تحمیل و منجر اخلال در رویه‌های گمرکی می‌شود. از ابتدای امسال و براساس قانون بودجه سـال ۱۴۰۱، نرخ محاسباتی گمرک از ۴۲۰۰ تومان به نـرخ **ETS** تغییر پیـدا کرد. این مسـاله سـبب افزایش ۶ برابری هزینه واردات به کشور شد. به این ترتیب دولت درآمدی معـادل ۸۰هزار میلیارد تومان را برای کسـب درآمد از این محل در بودجه پیش‌بینی کرد و پس تغییرات نرخ ارز طی حدود دو ماه اخیر اما، بانک مرکزی در یک اقدام ناگهانی نرخ **ETS** را ۳۰ درصد افزایش داده بود که با توجه به اینکه این نرخ به طور مسـتقیم برای محاسبه حقوق ورودی مورد استفاده قرار می‌گیرد، سبب افزایش تورم از محل کالاهای وارداتی می‌شود.در این شرایط و در واکنش انتقادات نسبت به اعمال این سیاست، سید احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد عصر دیروز در جلسه برنامه‌ریزی و توسعه استان بوشـهر اعلام کرد: سازمان در حوزه سـاختار سازمان اموال تملیکی در کل کشور اصلاحات و تغییرات قابل لمسی صورت گرفت. به گزارش خبرآنلاین، وزیر اقتصاد و امور دارایی گفت: میزان فروش اموال تملیکی ۲۶۰۰ درصد رشـد داشته‌ایم و در این مدت هزار خودرو خارجی تعیین تکلیف و ترخیص شدند؛ تعدادی خودرو دیگر هم به سرعت ترخیص می‌شوند. خاندوزی گفت: در طول یکسال گذشته ۲۸ هزار میلیارد تومان کالا از سنوات قبل با روش کاملا شفاف تعیین تکلیف شد. در میزان اعاده کالا به فعالان اقتصادی ۱۷۸ درصد در اسـتان بوشهر افزایش داشتیم که در کل کشور ۹۰۰ درصد است و نرخ ارز مبنای ورودی کالا در روزهای گذشته افزایش یافته بود که رئیس جمهور دستور دادند افزایش پیدا نکند و نرخ‌ها به زودی به نرخ ۲۸ هزار ۵۰۰ بر می‌گردد که اسـتان بوشهر در بخش ورود کالا ۲۳۳ درصد افزایش داشته است که امیدواریم شاهد جبران عقب‌افتادگی‌های گذشته باشیم.

دستور بذرپاش برای رفع ۸۸۷ نقطه پرحادثه راه‌ها

وزیر راه و شهرسازی گفت: ۸۸۷ نقطه پرحادثه راه‌های کشور باید تا پایان دولت سیزدهم رفع شود و تمامی ارکان دولت برای رفع نقاط حادثه خیز شناسـایی شده، آستین همت را بـالا زده‌اند. مهـرداد بذرپاش با تاکیـد بر اصلاح نصب علائم در جاده‌ها جهت کاهش سـوانح رانندگی ابراز امیدواری کرد نوروز ۱۴۰۲ شاهد کمترین مخاطره و آسیب را برای مردم عزیزمان شـاهد باشیم. وی ادامه داد: هرچند سوانح رانندگی بستگی به نقش حادثه خیزی جاده یا خطای انسانی مورد بررسی قرار می‌گیرد، اما وزارت راه وشهرسازی با تمام توان و ظرفیت‌های موجود برای رفع نقاط حادثه‌خیز اهتمام خواهد داشت. همچنین در ساخت جاده‌های جدید از تجارب گذشـته برای پیشـگیری از نقـاط حادثه خیز اسـتفاده خواهیم کرد. وی با یادآوری اینکه پروژه‌هایی که زودتر به نتیجه می‌رسند در اولویت نیمه نخست سال ۱۴۰۲ قرار گیرد خطاب به رئیس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده‌ای تاکید کرد: ۸۸۷ نقطه پرحادثه راه‌های کشور باید تا پایان دولت سیزدهم رفع شـود . این را بدانید که تمامی دولت برای رفع این نقاط حادثه‌خیز که شناسـایی شده‌اند آستین همت را بالا زده‌اند. در این میان به صورت جهادی اقدام خواهیم کـرد. به گزارش خبرگزاری تسـنیم، وی با اشاره به اینکه فوت یک‌نفر در راه‌ها برای ما آمار بالایی است، اضافه کرد: ما به عنوان دولت وظیفه داریم تمام این نقاط را برطرف کنیم.

افزایش عرضه محصولات پروتئینی در شب عید

مدیرعامل سـازمان میادین میوه و تره بار شهرداری گفت: محصولات شـب عید در میادین حداقل ۱۰ درصد ارزان‌تر از نرخنامه پیشـین میادین عرضه خواهند شد. در رابطه با خشکبار شـب عید نیز باید گفت که این محصول به طور کلی ۲۰ تا ۵۰ درصد ارزان‌تر ارائه می‌شـوند. ایوب فصاحت، مدیرعامـل سـازمان میادین و میـوه و تره بار شـهرداری تهران در رابطه با تمهیدات ویژه شب عید و ماه رمضان در میادین میوه و تره‌بار توضیح داد: با توجه به اینکه ماه رمضان از سـومین روز سـال نو آغاز می‌شود، برنامه‌ها ادغام شـده‌اند و تنها در برخی از محصولات افزایش عرضه را خواهیم داشـت که تمهیدات خاص بـرای محصولات پروتئینی مانند گوشت خواهیم داشـت و در این رابطه با وزارت جهاد کشـاورزی رایزنی کرده‌ایم تـا این وزارتخانه عرضه بیشـتری داشته باشـد. به گزارش ایلنا، مدیرعامل سـازمان میادین و میوه و تره بار شهرداری تهران در رابطه با عرضه محصولات ویژه ماه رمضان مانند خرما توضیح داد: ما با وزارت جهاد کشاورزی هماهنگ شده‌ایم تا غرفه‌های مترو را علاوه بر بخش‌هایی از میادین برای عرضه خرما در اختیارشان بگذاریم. نزدیک به یک‌ماه پیش سفری به بوشهر داشتیم و در این سـفر با عرضه کننده‌های مستقیم خرما ارتباط گرفتیم تا شرایط برای عرضه این محصول مهیا باشد. براساس گفته فصاحت قرار است از تاریخ ۲۰ اسفند عرضه خرما به عنوان محصول خاص ماه رمضان آغاز شـود تا این محصول با قیمت مناسب به دسـت روزه‌دارها برسد و قرار است در ۳۰۰ مرکز عرضه میادین میوه و تره‌بار و غرفه‌های مترو، اقلام اساسی همچون برنج ، مواد پروتئینی و خرما با نرخ مصوب عرضه شود.

«آرمان ملی» به بررسی وضعیت بازار مسکن در سال آینده می‌پردازد؛

خرید مسکن خارج از دسترس

عضو کانون انبوه‌سازان: در حال حاضر به سختی می‌توان خانه‌ای با متری کمتر از ۴۵ میلیون تومان را پیدا کرد که با توجه به پیش‌بینی کارشناسان مبنی بر افزایش نرخ تورم در سال آینده، افزایش نرخ مسکن در سال آینده افزایشی و تحرک در این بازار کاهشی خواهد بود.

آرمان ملی: کاهش تعـداد معاملات مسـکن و افزایش پرشتاب قیمت آن طی ماه‌های گذشته باعث شده بازار مسکن کاملاً از رونق بیفتد هرچند همواره روزهای پایانی سال مسکن از رونق مطلوبی برخوردار بود اما اسفند امسال این بازار از قانون کلی همیشگی خارج شده اسـت. کارشناسان افزایش قیمت مصالح ساختمانی، افزایش شـتابنده نرخ تورم، تحریم‌ها را از عوامل مهم در کسادی بازار مسـکن می‌دانند و به گمان آنها قیمت مسکن در سال آینده همچنان افزایشی خواهد بود که البته گریبان بازار اجاره را نیز خواهد گرفت و چنانچه تعادلی در عرضه و تقاضای این بازار صورت نگیرد بحرانی بزرگ گریبانگیر این بخش خواهد شد.

افزایش صعودی قیمت مسکن در سال آینده

ایرج رهبر، عضو کانون انبوه‌سـازان در ایـن خصوص به «آرمان ملی» گفت: توقف ساخت و سـاز با توجه به افزایش قیمت مصالح ساختمانی نه تنها باعث رکود ساختمان‌سازی برای فعالان در بخش خصوصی این صنعت خواهد شد بلکه به توقف پروژه‌های ساختمانی دولت مانند نهضت ملی مسکن و مسکن مهر منتهی خواهد شد این در حالی است که با توجه به افزایش لجام‌گسیخته قیمت ارز پیش‌بینی می‌شود که قیمت مصالح ساختمانی در سال آینده از افزایش بیشتری برخوردار باشـد بنابراین پیش‌بینی می‌شود قیمت مسـکن با توجه به افزایش حجم متقاضی و کمبـود عرضه بیش از پیش افزایش یابد. او افزود: افزایش قیمت آهن‌آلات و سیمان طی ماه‌های اخیر چنانچه تغییری در روند افزایشـی ایجاد نشود ساخت و سازها را با مشـکل مواجه خواهد کرد و باعث ورشکستگی انبوه‌سازان و یا تغیر شغل بسـیاری از فعالان صنعتی در این حوزه خواهد شـد و بازماندگان این صنعت به ناچار مسکن را با قیمتی گزاف‌تر خواهند فروخت که البته از توان خرید غالب مردم خارج خواهد بود.

رکود در بازار مسکن

رهبر ادامه داد: افزایش قیمت مسکن بسیاری از فروشندگان را از فروش مسـکن منصرف کرد و بـازار خرید و فروش هیچ تحرکی ندارد و با رکود در این حوزه مواجه هسـتیم، چراکه قیمت مسـکن مانند بسـیاری از محصولات و خدمات دیگر از رشد لحظه‌ای برخوردار اسـت و همگان معتقدند با فروش مسکن خود متضرر می‌شوند و در نتیجه دست از خرید یا فروش مسکن برداشته‌اند. این کارشناس گفت: بنابر آمار ارائه شده در حوزه مسکن رشد نرخ اجاره و خرید و فروش مسکن در مقایسه با افزایش نرخ تورم صعودی‌تر است و در حال حاضر به سختی می‌توان خانه‌ای با متری کمتر از ۴۵ میلیون تومان را پیدا کرد که با توجه به پیش‌بینی کارشناسان مبنی بر افزایش نرخ تورم در سال آینده، افزایش نرخ مسکن در سـال آینده افزایشی و تحرک در این بازار کاهشی خواهد بود.

ضرورت تعادل بین عرضه و تقاضا

رهبر ضمن ابراز امیدواری نسبت به بهبود تصمیمات دولتی در این بخش گفت: خرید خانه با توجه به وضعیت موجود سهم بسیار کمی در سـبد خانوارها را دارد هر چند با توجه به اُفت سریع ارزش پول ملی، مردم درصدد هسـتند تا سرمایه‌های نقدی خود را در بازارهای مانند ارز، طلا ، مسـکن سـرمایه گذاری کنند اما نرخ تورم نیز رشـد فزاینده‌ای در مقایسـه با دیگر شاخص‌ها دارد. این کارشناس برقراری تعادل بین عرضه و تقاضای مسـکن را راهکار برون رفت از این بحران دانست و افزود: چنانچه تعادلی در این بخش ایجاد شود می‌توان امیدوار بود که در این بازار با تثبیت قیمت‌ها روبه‌رو شویم اما پیشروی با همین وضعیت فعلی امیدی را در صنعت ساخت و ساز برای مردم ترسیم نخواهد کرد.

افزایش ۱۰۰ درصدی قیمت مصالح ساختمانی

فرشید پورحاجت، دبیر کانون سراسری انبوه‌سازان اظهار داشت: با آغاز افزایش قیمت دلار از آذر ماه دوباره شاهد افزایش قیمت مصالح سـاختمانی بودیم که اوج آن هم در بهمن ماه و هفته اول اسفند بود که در ابتدای امسال تا حدی افزایش قیمت ناشـی از افزایش دسـتمزد و حقوق بود و پس از این افزایش قیمت، نرخ‌ها تا مهرماه ثابت بود اما با آغاز افزایش قیمت دلار از آذرماه مجددا شاهد افزایش قیمت مصالح ساختمانی بودیم که اوج آن هم در بهمن ماه و هفته اول اسفند بود. او ادامه داد: بیشترین افزایش قیمت مربوط به مصالح ساختمانی مرتبط با حوزه فولاد بود به طوری که تنها یک قلم کالا همراه با افزایش قیمت دلار در کشور تا ۹۰ درصد افزایش قیمت پیدا کرد. دبیر کانون سراسـری انبوه‌سـازان درباره برنامه‌های دولت درباره کارت مصالح ساختمانی به انبوه‌سـازان و خرید بدون واسطه مصالح اظهار داشت: تمام برنامه‌های دولت درباره ذخیره تامین چه برای پروژه‌های جهش تولید مسکن و نهضت ملی مسکن و چه برای سخت و ساز شـهری بخش خصوصی فعلا در حد صحبت باقی ماند و شاهد پیگیری‌هایی از سوی بانک مسکن به عنوان بانک تخصصی این حوزه بودیم، اما در عمل اتفاقی نیفتاد.

بلاتکلیفی سازندگان مسکن

پورحاجت با اشاره به وضعیت بلاتکلیفی سازندگان مسکن ادامه داد: به دلیل نوسانات شدید قیمتی، بسیاری از کارگاه‌های ساخت مسکن متوقف شده و حتی سازندگان پروژه نهضت ملی مسکن و جهش تولید مسکن بلاتکلیف هستند و از سوی دیگر فروشندگان مسکن هم حاضر به فروش نیستند و می گویند پس از تغییرات قیمت دلار هنوز کشف قیمت صورت نگرفته است. او افزود: از آنجا نرخ‌های صادراتی برای تولیدکنندگان مصالح ساختمانی به صرفه است فروش صادراتی را به فروش داخلی ترجیح می‌دهند و قیمت‌های داخلی هم از قیمت‌های جهانی اثر می‌پذیرند و روزانه شاهد افزایش قیمت مصالح ساختمانی هستیم. دبیر کانون سراسری انبوه‌سازان اضافه کرد: استفاده از ال‌سی‌های داخلی هم برای سازندگان هزینه‌هایی در بردارد علاوه بر آن هر کسی که تمایل کار با سازندگان با ارائه ال سی داخلی نیسـتند اسـتفاده از این قابلیت هم برای سازندگان هزینه‌ساز است همچنین تنها استفاده تسهیلات بانکی برای سازندگان مسـکن گران تمام می‌شـود و تنها در استفاده از اوراق بانکی به ازای هر یک میلیون تومان تسهیلات ۲۰۰ هزار تومان باید بپردازیم و ۱۵ درصد هم هزینه رسوب بانکی است. پورحاجت بیان کرد: در شـرایط کنونی صنعت سـاختمان پیش‌بینی خروج سرمایه و سرمایه گذار بسیار محتمل است، چراکه ریسک سرمایه‌گذاری در این صنعت به شدت افزایش یافته و کشـورهای خارجی بـازار جذاب‌تری بـرای فعالیت سرمایه‌گذاران این حوزه هستند.

چالش در دریافت پروانه ساختمانی

این کارشناس حوزه مسکن ادامه داد: گرفتن پروانه ساخت در ایران در خوشبینانه‌ترین حالت ۴ ماه طول می کشد و این زمان به ۲ سال هم می‌رسد درحالی که در ترکیه سرمایه‌گذاران در ۱۰ روز می‌توانند پروانه را دریافت کنند و اگر بخواهند جلوی تورم را بگیرند باید از کارهای ریشه‌ای شـروع کنند بنابراین سـطحی‌نگری به هیچ عنوان پاسخگو نیسـت. او بیان کرد: دولت در ابتدای کار خود وعده ساخت ۴ میلیون مسکن را داد درحالی که در عمل یک سال و اندی از وعده دولت گذشته اما کاری محقق نشده که این موضوع نوعی تورم‌زا نیز است، چراکه مردم به گفته دولت اطمینان پیدا کرده و زمانی که دیدند خبری نیست قاعدتا نرخ‌ها شکسته شد و به سوی گرانی پیش رفت. پورحاجت با اشاره به کاهش شـدید ساخت مسکن در کشور توضیح داد: نرخ ساخت مسکن در سال‌های قبل از ۹۲ به تولید ۸۰۰ هزار واحد در سال رسید امروز این عدد کمتر از ۳۰۰ هزار واحد است که این خود موجب کاهش عرضه مسکن و در نهایت عامل موثر برای افزایش قیمت مسکن محسوب می‌شود.

راهکاری برای مقابله با رانت‌خواران موبایلی

در بازه زمانی سه سـاله اخیر بالغ بر ۱۰ میلیارد دلار صـرف واردات تلفن همراه به کشور شده است . با گشـتی در بازار فروش گوشی‌های تلفن همراه و نگاهی اجمالی به قیمت‌ها متوجه خواهیم شد، همچنان بازار به رغم تخصیص ارز در قالب‌های مختلف از جمله ارز نیمایی با نرخ روز قیمت‌های خود را تغییر می‌دهد و این مشتریان هستند که باید گوشـی مورد نیاز خود را با قیمت روز دلار خریداری کنند. موضوعی که سـعیده محمد زمانی‌ها، کارشناس مسائل اقتصادی نیز به آن اشاره دارد، اینکه هدف اصلی از در نظر گرفتن یارانه بـرای یک کالا حمایت از آن به ویژه حمایت از خریدارانش اسـت. بر این اساس گوشـی‌های تلفن همراه نیز در فهرسـت حمایتی قرار گرفته است، با این وجود ولی شاهد هستیم سیاست مذکور در اجرا دچار چالش‌هایی شـده و براین اساس باید تصمیمات جدیدی در این زمینه اتخاذ شود. در این میان بسـیاری از فعالان بازار مذکور نیز تاکید دارند، زمانی که گوشی‌هایی که با ارز نیمایی به کشور وارد شده با بهای بالاتر به مشتریان عرضه می‌شوند، این شرایط نه تنها امکان مال‌انـدوزی را برای فرصت طلبان فراهم می‌آورد بلکه در مواردی حتی به این شائبه دامن می‌زند که ارزهای نیمایی تخصیص یافته به گوشـی‌های تلفن همراه سر از بازار آزاد درآورده و مقوله‌ای که تفاوت دامنه بهای دلار نیمایی و بازار آزاد زمینه‌ساز آن بوده اسـت.موضوعی که موجب شده تا زمانی نیز تصریح داشـته باشد، مانند آنچه که برای ارز ۴۲۰۰ تومانی در زمینه کالاهای اساسـی نیز اتفاق افتاد و براین اساس باید سیاست‌ها از مبدا تغییر کرده و اصولی‌ترین راهکار این بوده که ارز نیمایی در این زمینه حذف شود.براین اساس نیز مهدی عبقری، دبیر انجمـن واردکننـدگان موبایل هم از درخواست این انجمن برای حذف ارز نیمایی و تخصیص ارز تک نرخی سامانه به عبارتی ارز یکپارچه به این واردات سـخن به میان آورده است.

جای خالی نظارت

به این ترتیب حـذف ارز نیمایی از بازار واردات گوشـی‌هایی تلفن همراه راهکاری به شمار می‌رود که می‌تواند از رانت خواری و ایجاد فساد در این زمینه جلوگیری کند، این در حالی بوده که البتـه نباید از یاد برد که اعمال نظارت سـازنده بر بازار مهمترین اصل بوده و هست، مقوله‌ای که روح ا... ایزدی خواه، عضو کمیسیون صنایع مجلس نیز بر آن تاکید دارد، اینکه راه‌حل مهم این است که دولت و بانک مرکزی باید وضعیت ارز در بازار را تثبیت کند. به عبارتی مدیریت و نظارت در بازار را تقویت کرده زیرا هر تصمیمی بر تمامی بازارها اثرگذار اسـت. در این میان اما به نظر می‌رسد تا به امروز متولیان امر در زمینه نظارت بر بـازار موفق عمل نکرده‌اند. مصداق بارز این امر جهش نجومی قیمت‌ها در بازه زمانی یک هفته نخست اسفند است که قیمت برندهای مختلف گوشی از ۵۰۰ هزار تومان تا ۲۰ میلیون تومان رشد داشته و خود به وضوح نشان می‌دهد این بازار وابسته به بهای ارز در بازار آزاد است.

چرایـی افزایش گوشـی‌های میان‌رده همگام با لاکچری‌ها

بر این اسـاس می‌توان گفت پیامد آنچه اشاره شد افزایش مستمر قیمت‌ها به تبعیت از بازار ارز آزاد بوده، بحثی که محمد زمانی‌ها نیز از آن سـخن گفته اسـت، اینکه شاهد هستیم در بازار بهای گوشی‌ها میان رده و پایین رده هر روز همگام با قیمت دلار مانند گوشی‌های لوکس افزایش می‌یابد. آنچه این پرسش را مطرح می‌کند، اگر این گوشی‌ها با ارز یارانه‌ای به عبارتی ارز نیمایی وارد کشور شـده‌اند چرا باید با افزایش بهای ارز قیمت آنها نیز روند صعودی را روزانه تجربه کند؟ اما این همه ماجرا نیست و برخی شنیده‌ها حکایت از این دارد که در این بحبوحه بهای ارز و تخصیص دلار یارانه‌ای به واردکنندگان گوشی‌های تلفن همراه جدا از موارد اشاره شـده تبعات دیگری نیز با خـود به همراه دارد، آنچه کار را به جایی رسانده است که حتی انجمن واردکنندگان گوشی‌های تلفن همراه مصرانه چنین خواسته‌ای داشته باشد. در توضیح بیشتر باید به این موضوع اشاره کرد؛ تا پایان سـال ۱۴۰۰ به طور تقریبی تمامی شرکت‌های وارد کننده گوشی تلفن همراه می‌توانسـتند، با هر بهایـی البته از طریق ارز نیمایی گوشی وارد کشور کنند، این امر حتی شـامل حال گوش‌های تلفن همراه لاکچری و گرانقیمت می‌شـد اما از اردیبهشت‌ماه امسال شـرایط تغییر کرد و واردات گوشـی‌های بالای ۶۰۰ دلار با ارز نیمای متوقف شـد. بر این اساس واردات چنین گوشـی‌هایی به تـالار دوم نیمایی انتقال یافت که در آن بهای ارز تقریبا معادل قیمـت آزاد ارز بود. در ادامـه اما در فصل تابسـتان با توجه به تغییـر تعرفه جهانی گوشـی‌های تلفن همـراه واردکنندگان توانستند گوشـی‌های بالای ۶۰۰ دلار را دوباره بـا ارز نیمایی سـفارش داده و وارد کنند.اما در فاصله‌ای کوتاه سازمان توسعه تجارت و بانک مرکزی متوجه این امر شده و شرکت‌هایی را که با ارز نیمایی گوشی بالای ۶۰۰ دلار وارد کردند را جریمه حتی آنها را برای مدتی از کار تعلیق کرد.

شائبه‌ای به نام روابط به جای ضوابط

به این ترتیب چنیـن واردکنندگانی با اسـتفاده از ارز نیمایـی محصولاتی را وارد می‌کنند که در بازار به قیمت آزاد به عبارتی با محاسبه بهای ارز بدون یارانه به خریداران عرضه شده و از این رهگذر سودی زیادی را نصیب خود می‌کنند، آن هم در شرایطی که تامین ارز برای واردات بسـیاری از کالاهای اساسی و معیشتی دشوار بوده و موجب شد تا هر روز سـفره خانواده‌های ایرانی کوچک و کوچک‌تر شود.این سکه روی دیگری نیز دارند اینکـه این دسـته از واردکنندگان با واردات گوشی بالای ۶۰۰ دلار از طریق ارز نیمایی و فروش آن در بـازار با توجه به نرخ آزاد البته بسـیار پایین تر از رقمی که دیگر همکارانشان که گوشـی‌های تلفن همراه را وارد کرده‌اند، به نوعـی موجبات انحصاری شدن عرضه و فروش چنین گوشی‌هایی را رقم زده و این بازار را در اختیار گرفته‌اند.

یک مصداق تامل‌برانگیز

مصداقی در این زمینه کـه می‌توان به آن اشـاره کرد مربوط به گوشـی آیفون و سامسونگ اس ۲۲ می‌شود که با ارز نیمایی وارد شـده‌اند، این در حالی بوده که به طور عملی با ارز نیمایی در تاریخ ۲۱ دی ماه سال ۱۴۰۱ امکان واردات برای چنین گوشی‌هایی وجود نداشت ولی چند شرکت انگشت شمار توانسته‌اند با ارز نیما این کالاها را وارد کنند. به هر صورت علاوه بر تمامی موارد اشـاره شده باید به یاد داشـت که سیاستگذاران اقتصادی در یکسـاله اخیر و در قالب های مختلف اقدام به قلم گرفتن کالاهای زیادی از فهرست ارز ترجیحی و نیمایی کرده‌اند تا در کنار بهینه‌سازی منابع ارزی با رانت‌هایی که در این زمینه ایجاد شده است، مقابله کنند. با این وجـود اما هنوز هسـتند مواردی که تخصیص ارز در قالب نیمایی در آنها زمینه رانت را فراهم آورده است.

بازار سرمایه

این شاخص‌ها سرخ‌پوش شدند

آرمان ملی: روز شـنبه سیزدهم اسفند ماه در معاملات بورس تهران شاخص کل با ریزش ۳۳ هزار و ۵۵۸ واحدی نسبت به روز کاری قبل تا سطح یک میلیون و ۷۸۸ هزار و ۲۱۲ واحد پائین آمد و شاخص کل هم وزن بورس نیز با افت ۴ هزار و ۸۸۰ واحدی در رقم ۵۳۲ هزار و ۹۹۰ واحدی ایستاد. همچنین شـاخص کل فرابورس (آیفکس) با کاهش ۲۸۸ واحدی در سطح ۲۲ هزار و ۷۱۹ واحد قرار گرفت. اما شاخص کل هم وزن فرابورس هزار و ۳۰۰ واحد رشد کرد و به رقم ۹۳ هزار و ۷۵۵ واحد رسیده است. شاخص کل بورس تهران در پایان معامـلات دیروز با ۳۳ هزار و ۵۵۸ واحد کاهش در ارتفـاع یک میلیون و ۷۸۸ هزار واحدی ایستاد و شاخص هم‌وزن با چهار هزار و ۸۸۰ واحد کاهش به ۵۳۲ هزار و ۹۹۰ واحد و شاخص قیمت با ۲ هزار و ۸۹۳ واحد افت به ۳۱۶ هزار و ۱۰ واحد رسـید. دیـروز در معاملات بورس تهـران، بیش از ۱۲ میلیارد و ۳۷۳ میلیون سهم، حق‌تقدم و اوراق بهادار به ارزش ۷۸ هزار و ۶۱۸ میلیارد ریال معامله شد همچنین گروه مپنا (رمپنا) با ۷۹۹ واحد، سرمایه گذاری گروه توسعه ملی (وبانک) با ۵۱۸ واحد، ایران خودرو (خودرو) با ۳۲۸ واحد، بانک پاسارگاد (وپاسار) با ۱۴۶ واحد و زامیاد (خزامیا) بـا ۱۳۹ واحد تاثیر مثبت بر شاخص بورس داشـتند در مقابل فولاد مبارکه اصفهان (فولاد) با سـه هزار و ۴۵۹ واحد، ملی صنایـع مس ایران (فملی) با سـه هزار و ۳۷۲ واحد، صنایع پتروشیمی خلیج فارس (فارس) با ۲ هزار و ۶۶۲ واحد، معدنی و صنعتی گل گهر (کگل) با ۲ هزار و ۴۵۰ واحد، پالایش نفت بندرعباس (شبندر) با یک هـزار و ۸۶۳ واحـد و و پالایش نفت اصفهان (شپنا) با یک هزار و ۸۶۰ واحد تاثیر منفی بر شاخص بورس همراه شد. بر پایه این گزارش، دیروز نماد ایـران خودرو (خودرو)، شـرکت سـرمایه‌گذاری تامین اجتماعی (شستا)، فولاد مبارکه اصفهان (فولاد)، سایپا (خساپا)، گسـترش سـرمایه‌گذاری ایران خودرو (خگسـتر)، پالایش نفـت اصفهان (شـپنا) و پالایش نفت تهران (شـتران) در نمادهای پُرتراکنش قرار داشتند. گروه خودرو هم در معاملات دیروز صدرنشـین برترین گروه‌های صنعت شد و در این گروه ۲ میلیارد و ۷۰۳ میلیون برگه سهم به ارزش ۹ هزار و ۲۷۵ میلیارد ریال دادوسـتد شد و شاخص فرابورس نیز دیروز بیش از ۲۸۸ واحد کاهش داشت و به ۲۳ هزار و ۷۱۹ واحد رسید که در این بازار بیش از پنج میلیارد و ۶۲۸ میلیون برگه سهم و اوراق مالی دادوستد شد و تعداد دفعات معامـلات دیروز فرابـورس بیش از ۳۴۲ هزار و ۸۱۳ نوبت بود. کلر پارس (کلر)، مجتمع جهان فولاد سیرجان (فجهان)، تولید برق عسـلویه مپنا (بمپنا) و سرمایه گذاری مس سرچشـمه (سرچشـمه) و ریل پرداز نو آفرین (حآفرین) تاثیر مثبت بر شـاخص فرابورس داشتند همچنین پلیمر آریاساسول (آریا)، فولاد هرمزگان جنوب (هرمز)، آهن و فولاد غدیر ایرانیان (فغدیر)، شرکت آهن و فولاد ارفـع (ارفع)، پتروشـیمی زاگرس (زاگرس) و پالایش نفت لاوان (شـاوان) با تاثیر منفی بر این شـاخص همراه بودند این درحالی اسـت که بازار سـهام روز گذشته، سـومین هفته اسـفندماه را با کاهش تراز شاخص‌های آماری آغاز کرد. ارزش معاملات بازار به نسبت روز چهارشنبه کاهش داشت و روند خروج پول حقیقی نیز تداوم پیدا کرده است و روز گذشته در معاملات بورس تهران شاخص کل با ریزش ۳۳ هزار و ۵۵۸ واحدی نسبت به روز کاری قبل تا سطح یک میلیون و ۷۸۸ هزار و ۲۱۲ واحد پائین آمد. شاخص کل هم وزن بورس نیز با افت ۴ هزار و ۸۸۰ واحـدی در رقم ۵۳۲ هـزار و ۹۹۰ واحدی ایسـتاد. همچنین شـاخص کل فرابورس (آیفکس) با کاهش ۲۸۸ واحدی در سطح ۲۲ هزار و ۷۱۹ واحد قرار گرفت. اما شاخص کل هم وزن فرابورس هزار و ۳۰۰ واحد رشد کرد و به رقم ۹۳ هزار و ۷۵۵ واحد رسیده است. بیشترین تاثیر منفی بر روی شاخص را نماد فولاد فملی و فارس گذاشتند و صنایع دلاری و سهام بزرگ بازار تحت فشار فروش بیشتری قرار داشتند و نکته ای که روند امروز معاملاتی بورس تهران را غیرقابل باور می کند، افزایش نرخ نیما نسـبت به هفته های گذشته بوده است که هنوز بازار به آن واکنشی نشان نداده است و شاخص هم وزن و سهام کوچکتر بازار دیروز حال و اوضاع بهتری نسـبت به سهام بزرگ‌تر داشـتند ولی آنها نیز تحت فشـار عرضه بودند و در نهایت شاخص کل هم وزن با کاهش ۰.۹۱ درصدی همراه شـد. ارزش معاملات خرد به وضوح نسـبت به اوج هفته گذشته خود که به محدوده ۱۶۰۰۰ میلیارد تومان نیز رسـیده بود کاهش یافته است و دیروز ارزش معاملات خـرد ۷۸۰۰ میلیارد و تومانی به ثبت رسید که از این مقدار ۴۷۰۰ میلیـارد متعلق به بـورس، ۲۰۰۰ میلیارد متعلق به فرابورس و ۱۲۰۰ میلیارد متعلق به صندوق های سهامی بوده است، همچنین در بین صنایع بازار بیشترین ارزش معاملات متعلق به گروه خودرو و فلزات اساسی بوده است همچنین خروج پول حقیقی ها دیروز شدت بسیار زیادی نسبت به روزهای گذشته داشت و حقیقی‌ها در انتها خالص فروش ۹۳۰ میلیاردی از خود به جای گذاشتند.